

SOLIDARIDAD HUMANA

Por alguna razón los artistas siempre son peligrosos para los gobiernos dictatoriales. Victor Jara fue uno de los primeros que los soldados de Pinochet asesinaron. Después de eso la caza por los espíritus inquietos ha sido dura. Y Europa se ha enriquecido con la colorida cultura latinoamericana.

Pero a pesar de la opresión una parte del arte sigue viviendo en Chile. Uno de los perseguidos, Francisco Brugnoli, ex profesor de Bellas Artes en Santiago, ha fundado un colectivo, el Taller Artes Visuales, allí donde unos 40 artistas trabajan conjuntamente con gráfica y hasta, en parte con material de oposición al régimen.

Aliándose con la iglesia católica y consiguiendo que el arzobispado apoye las exposiciones, han logrado realizar la presentación pública de una carpeta gráfica sobre los derechos humanos.

Esa carpeta se muestra actualmente en la Galería Olga S en Estocolmo junto con gráfica de Roberto Matta, acuarelas de Nemesio Antúnes y óleo de los "naiv" Gustavo Naranjo y Francisco Muñoz. Todo en función de apoyar a los artistas y la lucha en Chile. La represión se vive no sólo directamente, sino que indirectamente con una pobreza extendida que hace que nadie tenga dinero para comprar arte.

Recomendamos a todos los que puedan que visiten la galería, para apoyar este intercambio cultural internacional, realizado bajo amargas condiciones. Miren el campo de fútbol devastado y las camas de hierro en la montaña, de Antunes. Contemplan el ruego a dios para restablecer la dignidad humana, de la mujer de 98 años, Delia del Carril. Ella estuvo casada con Pablo Neruda cuyo espíritu se siente de distintas maneras en la exposición.

La solidaridad es a menudo un negocio provechoso. Uno puede llevar a casa mucha fantasía y belleza.

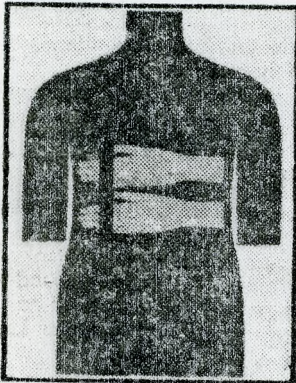
block mellan högshuset. Aldeles strax är sommaren här. Vitsippstiden är årets vemdigaste tid. Vi blir melankoliska och sörjer redan den sommar som ännu inte börjat.

Mänsklig solidaritet

AV NÅGON anledning är konstnärer alltid farliga för diktatoriska regimer. Victor Jara var en av de första som Pinochets knektar likviderade. Därefter har jakten på orosandarna varit hård. Och Europa har berikats med en färgstark latin-amerikansk kultur.

Men trots förtrycket lever en del av konsten kvar i Chile. En av de förföljda, Francisco Brugnoli, f d lärare vid Konstfackskolan i Santiago, har t ex startat en kollektivverkstad, Taller Artes Visuales, där ett fyrtiotal konstnärer arbetar gemensamt med grafik och till och med en del oppositionellt material.

Genom att liera sig med den katolska kyrkan och få ärkebiskopsdömet att ställa sig bakom utställningarna har man bl a lyckats få ut en grafikmapp om de mänskliga rättigheterna.

Litografi av Luz Donoso.

Den visas nu i Stockholm på Galleri Olga S tillsammans med grafik av Roberto Matta, akvareller av Nemesio Antunes och oljemålningar av naivisterna Gustavo Naranjo och Francisco Munos.

Allt för att stödja konstnärerna och kampen i Chile. Förtrycket drabbar ju inte bara direkt utan också indirekt genom den utbredda fattigdomen, som gör att nästan ingen har råd att köpa konst.

Vi uppmanar dom som har tillfälle att gå till galleriet och stödja detta internationella kulturutbyte, framdrivet av bittra omständigheter. Se på Antunes ödsliga fotbollsplaner och tomma järnsångar uppe i bergen. Betrakta den 98-åriga Delia del Carrils bön till Herren om att återupprätta människans värdighet. Hon var en gång gift med Pablo Neruda, vars ande på flera sätt svävar över utställningen.

Solidaritet är ofta en lönsam affär. Man får så mycken fantasi och skönhet med sig hem.

Stockholm.

- Konstnärligt utvecklingsarbete tilltalar mig inte som begrepp, allra minst förkortningen KU. Vem kan påstå att kammarmusiken "utvecklats" sedan Franz Schuberts stråkkvintett i C-dur? Eller att någon förmår spela piano bättre än Vladimir Horowitz ännu gör? Faktum är att ingen artistisk yttring står det förflutna så nära som musiken. Det kan bidra till att försvåra en utveckling.

Så inledde Ingemar Gabrielsson, rektor vid Musikhögskolan i Stockholm. Han konstaterade att utvecklingen mot skönhet innebär självförverkligande.

Ingmar Bengtsson, professor i musikvetenskap vid Uppsala universitet, var generös med idéer och uppslag.

Tänker med fingrarna

Han framhöll att instrumentet är en förlängning av kroppen vid musicerandet - en god musiker spelar med sitt instrument. För övrigt tänker musikern med fingrarna. Ändå är det en förfärande skillnad mellan det intellektuella och känslan, menade Bengtsson.

Kompositionen är noterad, men tonsättaren kan inte skriva ned allt. Verk blir musiken först genom det klingande förverkligandet.

Det talas om stilar, men musiker spelar inte stilar, han tolkar musikverk.

Uppförandep Praxis innebär sedvänjor, normer och spelregler, aktuella över hela jordklotet. Interpretation är något helt annat.

Bengtsson introducerade som första grovindeling en fyrfältstabell, med en "teoriserie" (T) och en "praktiksida" (P). T I utgör teorbildningar, systematisering, analys med huvudinriktning på det generella, T II tolkning och värdering, estetik, kriticism, musikförmedlande. Huvudinriktning sker här på det partikulära.

Förberedelse- och instuderingsarbete fyller P I. Instuderingen ingår i en familj av andra instuderingsringar. P II är den färdiga (inte definitiva) individuella tolkningen av ett enskilt verk. Tolkningen förverkligas konkret i klingande utförande.

Lära av skådespelare

För övrigt anser Ingmar Bengtsson att de musikaliskt aktiva måste lära av skådespelarkonsten. Också detta ett tänkvärdt påpekande.

Tonsättaren Sven-Erik Bäck, tillika rektor vid Sveriges Riksradiomusikskola, ägnade sig med fascinerande intensitet och insikt motetten Nuper rosarum flores av Guillaume Dufay (uttalas dyfaj).

Detta verk för röster och instrument hade studerats in av Bäck tillsammans med Clas Pehrsson, flöjtist och lektor vid Musikhögskolan och en ensemble.

Musiken uruppfördes vid invigningen av katedralen i Florens 1436. Tonkonsten vid den tiden var som regel ej noterad. Det gäller för dem som vill tolka Guillaume Dufay att tränga in i den tid han levde

sångarnas kröppsnälling var dålig. Men det hela rätade ut sig och Lilla Mahagonny föll mycket väl ut.

Dorothy Irving är sängerska och en ovanligt progressiv pedagog, lektor vid Musikhögskolan. Hon var en av projektledarna för Lilla Mahagonny.

Man ägnade, berättade hon, 18 timmar om dagen åt instuderingen, men ingen visste att det rörde sig om konstnärligt utvecklingsarbete, en term som även Irving ogillar.

Hon deklarerade att 85 procent av musikerna är analfabeter när det gäller sådan verksamhet.

Överbetona inte det intellektuella

Alla musiker är skådespelare. Dorothy Irving ville varna för en överbetoning av det intellektuella och vetenskapliga.

Dorothy Irvings provokationer och de utomstående synpunkter blev tyvärr inte aktuella i symposiumets avslutande "diskussion".

Dessa sammankomster hade genomförts närmast med anledning av att läraren vid Musikhögskolan Bo Waltner fyller 60 år. Finalen utformades som en hyllning till honom.

Ake Brandel

Dorothy Irving

Ny M

Hermann Moman "Mobyvalen" hör till spelningarna teraturens kärna

Dock har c lätt att få tag i gåva som på där 20 år se riskigt värde; s ade den en k vilket var en ursprungspris

Nu har i all i saken och g gåva i Hugo l ning. Den ke Väl använda

I alla våra restauranger

16/5-28/5

Välkommen!

